

Tek. Amb 26
Biblioteca Universităţii
Bulev. Reg. Ferdinand

Cluj

Déli Napló

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZOMBAT, 1931 NOVEMBER 28.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VII. ÉVF. 254. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Pofonok

csattantak a parlamentek emberbarátibb célokra épült tanácstermében, dühösködtek a nemes honatyák és olyan vaskos gorombaságokat vagdosztak egymás fejéhez, amelyek inkább kültek kiskoreszmák éjféltutói hangulatahoz illenek, mint az ország képviselőinek honmentő munkájához. A lakosság a választások alkalmával rendszerint szeretne alkotmányos kötelességének eleget tenni és a jelöltek közül azokat kiválasztani, akiket érdekei képviseletére a legalkalmasabbnak tart. Szabad akaratának nyilvánítása hol lehetséges, hol nem lehetséges. Azonban akkor is, ha nem gördítenek elháríthatatlan akadályokat a népakarat kifejezésrejuthatása elé, ez nem tükröződhetik vissza hiven az eredményben. Az embereknek nem áll módjukban személyeket megfizetni bizalmukkal, hanem listákra szavaznak. A szeszélyes rendszerű szavazatösszeszámlálás folytán a bukovinai választó sohasem tudja, hogy leadott szavazatával kit juttat a parlamentbe a Bánságban vagy Besszarábiában és viszont. Így azután a szavazat leadása nem is bizalmi aktus, hanem pusztán egy rosszul végrehajtott alkotmányos kötelesség teljesítése. Bizonyos, ha nem így lenne, a tisztelt képviselő urak jobban ügyelnének arra, milyen véleményt vált ki parlamenti működésük a tisztelt választókból. Így azonban a felelősségérzet valami immagiárius fogalommal változik. Valami megfoghatatlan, valami nem érzékelhető. Ez vezet azután oda, hogy a képviselő urak egy része nem riad vissza attól, hogy a kifogyott érveket durvasággal, gorombáskodással, pofokodással és verekedéssel támassza alá. Szégyent hoznak ezek elsősorban önmagukra, de szégyent hoznak a választók millióira és az országra magára, amelyet képviselnek. A törvény a legkülönbözőbb büncselekményeknél előírja a politikai jogok felfüggesztésének kimondását. Bizonyosan azért, mert ezek büncselekmények elkövetői méltatlanokká válnak a politikai jogok élvezetére. Nem tudunk kirívóbb méltatlanságot elképzelni, mintha valaki, akit az a megtiszteltetés ért, hogy a törvényhozás munkájában részt vehet, a népmilliókra kötelező erővel bíró törvényeket hozhat, ezen hivatása gyakorlása közben, helyesebben elhelyezve az öklölvadalt rendez. Nem az első eset, hogy ilyen szegényteljes jelenetek a parlamentben lejátszódtak. Kötelessége a kormányoknak a legsür-

A Magyar Párt a kamarában nem fogadta el a felirati javaslatot

A kamara tegnapi ülésén érdekes felszólalások hangzottak el. Napirend előtt Raducanu volt nemzeti parasztpárti miniszter reflektált Vasilescu-Karpen iparügyi miniszternek a cukorárakkal kapcsolatosan két nap előtt tett kamarai kijelentésére. Nem igaz az, mintha a cukorgyárak túlzott haszonnal dolgoznának és végül is a kormány felelős a túl magas cukorárakért.

Iamandi liberális személyes kérdésben szólal fel és Trifu euzistát támadja, aki tegnapelőtt azt állította róla, hogy a háború alatt katonaszökevény volt. Ez közönséges rágalom.

Mirescu szocialista törvényjavaslatot terjeszt be, amelyben Sarateanu volt régens évjárdékát havi 150.000 leiről 30.000 leire kívánja leszállítani. Cristea Miron évjárdékát pedig teljesen törölni.

Scutaru többségi képviselő a mezőgazdasági válság okait ismerteti és reámutat a romániai földművesek nagy tragédiájára.

Trancu-Jasi volt néppárti

Lupu és Robu cuzista heves vitája a zsidó bírák miatt

Trancu-Jasi ezután folytatta beszédét és reámutatott arra, hogy a tisztviselők egyes országrészekben hónapok óta nem kapják fizetésüket.

Lupu dr.: Sucavában valóságos ábrándok a törvényesbírák. Robu cuzista: Azoknak csak egyharmada román, kétharmada pedig zsidó és a zsidókért nem kár.

Lupu: Az nem számít, hogy milyen felekezethez tartozik a bíró, mert ő az állam tisztviselője és ezért fizetni kell.

Robu: Ha zsidók, akkor nem bírák, az egyik el is lopta szavazatainkat.

Lupu erélyesen felszólítja az

miniszter szólalt fel ezután és élénk figyelem közepette éles bírálatot gyakorolt a kormány ténykedése felett. Erősen kritizálta a kormány pénzügyi és gazdasági programját.

Ez a kormány — mondotta — csak a parasztnak akar adni és teljesen megfelelnek a középosztályról, az intelligencia osztályáról, az iparosokról és a kereskedőkről, akik ma valamennyien a teljes anyagi és erkölcsi összeomlás előtt állnak.

Corteanu többségi: Ha a paraszt nem adta volna olesón a buzáját, akkor ma nem volna stabilizáció.

Goga Oktávián: Jorga egyszer azt mondta, hogy Románia a jókedvű emberek országa. A miniszterelnök valószínűleg azóta rektifikálta már ezt a kijelentését. Ma a zugolódo és elégedetlenkedők országában élünk és ez az elégedetlenség napról napra nő. Igazam volt nekem, amikor azt láttam, hogy ez az ország pre-revolucionárius korszakot él át.

elnököt, hogy utasítsa rendre Robut, aki megsértette a bírói kart.

Singer zsidópárti élénken tiltakozik az ellen, hogy egyes képviselők állandóan a zsidán kifejezést használják.

Artareanu liberális megállapítja, hogy sem a kormány, sem az elnök nem látja szükségesnek Robut rendrehozni a bírákat sértő kijelentései miatt.

Robu: El kell bocsátani az összes zsidó bírákat.

A miniszterek soraiban egyedül Pop Valér dr. erdélyi miniszter ült, aki erre szólásra emelkedett.

A bírói kar — mondotta — az állam legjelentősebb ténye-

zőjét alkotja. Nem engedhető meg, hogy a bírói kart sértgessék. A kormány sohasem tesz különbséget faji és vallási szempontból a kötelességét teljesítő bírák között. (Taps a kormánypárt oldalán.)

Ezután Willer József dr. a Magyar Párt nevében szólalt fel és reámutat arra, hogy csak a hadügyminiszterium költségvetésénél történt jelentékenyebb redukció. A közoktatásügyi tárca költségvetésének jelentős részét a községek-re hátrótták át. A kisebbség lakossága abba a tragikus helyzetbe jutott, hogy saját iskoláján kívül még az állami iskolát is el kell neki tartani. Ezután a mezőgazdasági tartozások konvertálásáról szóló javaslatot foglalkozik.

A Magyar Párt — mondotta — jöllehet a kormánnyal szemben ellenzéki álláspontot foglal el, ezt a javaslatot megszavazza, amely a magyar földesgazdák számára is könnyűtést jelent.

Meg kell állapítani azonban, hogy a javaslat szomorú kihatással lesz. Helyesnek tartaná azt, hogy a mezőgazdasági tartozások konvertálásával párhuzamosan a kereskedőket és iparosokat három évre mentesítsék a tartozásaik fizetése alól.

A Magyar Párt nem viseltetik teljes bizalommal a kormány iránt, ezért a választfeliratot nem szavazza meg.

Fischer Tivadar dr. a zsidópárt nevében támadja a kormányt.

A szenátus tegnapi ülésén Sarateanu liberális szólalt a választfelirathoz és ezzel kapcsolatosan élesen támadta a kormány működését.

gősebben törvényjavaslatot készíteni, mely az ilyen utszéli látványosságok előidézőit és résztvevőit egyszersmindenkorra megfosztja a politikai jogok gyakorlásának lehetőségétől. Senki

sem járul a választási urnákhoz azért, hogy képviselője azután az ő nevében pofonokat osztogasson az országban egy másik képviselőjének, aki ugyancsak az ő nevében nyugtáztatja

a kapott nyakleveleseket. És mindezt még fizetést is kapnak. Nem volna helyesebb ezt az összeget — például — a nyugdíjasok kifizetésére fordítani?

—0—

BUTOR modern kivitelben olcsón és jól csak **SCHUSTER FERENC** butorgyárban kapható
Timisoara, Erzsébetváros, Koronav. 14. Telefon 11-91
Fiók: Gyárváros, Fő-u. 17. (Tedeschi-ház)

Minden magyarnak kötelessége a választói névjegyzékbe való felvételéről idejében gondoskodni

A legutóbbi községi és parlamenti választások idején kiderült, hogy igen sok magyar nemzetiségű állampolgárnak nincsen meg a választói joga. A legtöbb esetben nem azért volt ez így, mert az illetőknél nem lettek volna meg azok a feltételek, amelyekhez a választói jog köve van, hanem mert sokan nem tettek eleget annak a kötelességüknek, hogy gondoskodtak volna a választói névjegyzékbe való felvételükről. A törvény rendelkezése értelmében a választói névjegyzékek kiigazítása minden év december hónapjában történik. Mindazok, akik még nem kapták meg választói jogosultságukat december elsejétől kezdődőleg az egész hónapban keresztül kérhetik azt. Amennyiben a jelentkezést elmulasztják, úgy a jövő esztendő

választói névjegyzékben ismét nem fognak szerepelni és egy esetleges választás alkalmával nem szavazhatnak. Temesvárott a városháza első emeletén a 22. számú irodában, a községekben pedig a jegyzőségeken történik a jelentkezés. A parlamenti választói névjegyzékbe való felvételét kérheti minden huszonegyedik életévét elmult férfi, a községi választók közé való felvétel pedig megilleti a huszonegyedik életévüket betöltött férfit és nőt. Ez utóbbiakat azonban csak akkor, ha köztisztviselő-nők, legalább négy középiskoláról szóló végzettségük van, vagy pedig valamely jogi személyiséggel bíró társadalmi egyesület vezetőségének tagjai. A jelentkezők kötelesek beigazolni, hogy a városban, vagy a községben, ahol magukat a

választói névjegyzékbe felvétetni kívánják, legalább egy év óta laknak. Ezenkívül a jelentkezéskor kötelesek magukkal vinni személyazonosság igazolványukat is. Azok akik valamely város, vagy község parlamenti és községi választói jegyzékeiben már szerepeltek és időközben más városba, vagy községbe költöztek át, kérhetik a választói névjegyzékbe új lakhelyükön való felvételüket. Ezek a személyazonossági igazolványon kívül régi szavazólappjukat is kötelesek bemutatni. Nehány nap múlva elkövetkezik december elseje, amikor megkezdik a választói névjegyzékek kiigazítását. Minden magyar, aki még nem szerepel a listában, tartsa faja iránti kötelességének, hogy a felvétel végett az illetékes helyen jelentkezék.

Néhányszor úgy igazában lumpolni kívánt és uri életet akart élni egy-két napig a pesti bankrabló, akit női társaságban fogtak el

Hétfőn délben a budapesti Petőfi Sándor-utcaiban levő Gorzó és Társa bankházban két cipészsegéd vakmerő rablást követett el. Tamás Istvánt, az egyik rablót, aki fegyvert fogott a bankban levő tisztviselőkre és társának futását is fegyverrel fedezte, menekülése közben a Servita-téren elfogták. A másik rabló, Sifter Mihály huszonkét esztendőes cipészsegéd, aki a rablott kétezer pengőt is magával vitte, elmenekült. A detektívek éjjel-nappal hajszolták, de képtelenek voltak a nyomába akadni. Szerdáról csütörtökre való éjszaka a detektívek fáradtan betértek az egyik Vörösmarty-utcai vendéglőbe rövid pihenésre.

Alig ültek azonban ott és néztek körül, amikor az egyik asztal mellett női társaságban egy fiatalembert találtak, aki reáillett a keresett rabló személyleírása.

Az egyik detektív hozzája lépett, a vállára tette a kezét és rászólt:

— Te vagy Sifter Mihály!

A fiatalember elsápadt, fölugrott, majd kijelentette, hogy valóban ő az. A társaságában levő nővel azonnal a rendőrségre vittek. A rendőrségen megmotozták és a rablott pénzből még ezer pengőt találtak nála. A többi elköltötte új ruhára és mulatságra. Találtak a zsebében egy levelet, amelyet egy budapesti ügyvédhez címzett. A levélben, amelyet éppen csütörtökön reggel akart fűzőni, ezeket mondja:

— Aki önnek ezt a levelet írja, az Sifter Mihály, akit a Petőfi Sándor-utcai bankrablás miatt üldöznek. Érzem hogy egy-két nap múlva lebukom és azért előre kérem önt, vállalja el a védelmemet. Én igazi proletár vagyok, meggyőződése kommunista, aki hirdetem, hogy harcolni kell a nagytöke ellen.

Ez a bankrablás is tulajdonképpen csak a nagytöke elleni harc volt. Az én perem egy nagy kommunistaper lesz és ügyvéd urnak sok sikere lesz,

ha ebben a perben, mint való szerepel.

Csütörtökön délelőtt folytatták Sifter Mihály kihallgatását. Arra a kérdésre, hogy hol bujdosott, azt válaszolta, hogy első gondja volt elegánsan kiöltözködni, megberet, válkozni és a haját rövidre vágatni, nehogy ráismerjenek. Azután az Izabella-utcaiban Sebő Mihály néven szobát bérelt, amelyet egy hónapra előre kifizetett. Hétfőn este az egyik vendéglőben jól bevacsorázott, aztán hazament új lakására, ahol az egész napi izgalom után jól aludt. Kedden este már csak éjféltűn ment haza és szerdán este is kiruccant.

Tulajdonképpen célja a bankrablással — mondotta — az volt, hogy egyszer uri életet éljen és néhányszor gondtalanul lumpolhasson.

Kijelentette, sajnálja Tamás István elfogatását. Örült volna, ha Tamás is megmenekült volna és szintén kivethette volna részét a pénzből. Nagyon felháborodott az egyik lap cikkén, amely azt mondotta, hogy becsapta Tamás Ist-

vánt és a pénzzel megszökött. Szándéka volt a tisztességes osztozkodás, ami azonban társának elfogatása miatt nem volt lehetséges.

Sifter Mihály kihallgatását délben befejezte a rendőrség. Sifter teljesen megtört és töredelmesen beismerte, hogy már régóta készült Tamás Istvánnal a bankrablásra. A rendőrség kihirdette előtte a letartóztatási végzést és aztán átkísérte az ügyészségre, ahol Tamás István már kedd óta tartózkodik.

Az egyik lap munkatársa felkereste Sifter Mihály édesanyját, aki apatikusan fogadta a fia letartóztatásáról szóló hírt. Az öregasszony ezeket mondotta:

— Elég bajom volt vele, úgy kell neki. Bár akasztanák föl, akkor nem kellene miatta többé bánkódnom!

Tamás István és Sifter Mihály fölött már legközelebb itélkezik a bíróság. Ma dől el, hogy rögtönítélő bíróság, vagy pedig rendes bíróság elé kerülnek-e.

Tarthatatlan állapotok uralkodnak a betegpénztárak mellett rendszeresített gyógyszerárak körül

Evek óta számos panasz hangzik el a betegsegélyező-pénztárak működése ellen. A temesvári kereskedelmi és iparkamara elnöki tanácsa abból a szempontból indult ki, hogy a betegpénztárt nagyobbára az ipar és kereskedelem pénzéből, mint betegpénztári hozzájárulásból tartják

fenn és ezért azon álláspontra helyezkedett, hogy a kamarának kötelessége a betegpénztári problémával foglalkozni. Így került a kereskedelmi és iparkamara igazgatóválasztmányának ülésén a betegpénztári gyógyszerárak kérdése szóba. Lendvai Jenő főtítkár

rámutatott arra a tarthatatlan helyzetre, hogy a betegpénztárak mellett gyógyszerárak működik és ha van gyógyszer úgy a beteg kap, ha nincs, akkor egyszerűen elküldik. Súlyosabb a helyzet a falvakban, ahol a betegpénztári orvosok ugynevezett gyógyszersekreányt kapnak és abból adják ki az orvossgokat. A szegény beteg, ha betegségére abban a szekrényben orvossg nincsen, akkor a saját pénzén megveheti, vagy pedig tovább szenved. Ez a rendszer csak Erdélyben és a Bánságban van, ahol a gyógyszersekreány kára, de szociális szempontból is hátrányosan, betegpénztári gyógyszerárak működik. Az ókirályságban ez nincsen. A kereskedelmi és iparkamara ezt a helyzetet nem nézheti tétlenül, mert nemcsak a betegpénztári betegek vallják kárát, hanem ártalmára van gyógyszersekreány is. Beigazolható, hogy a gyógyszersekreány legalább is olyan kedvezményt adnak a betegpénztári beteg részére kiutalt orvossgok után a pénztárnak, mintha a saját gyógyszerárban kapnák azt.

Az igazgatóválasztmány kimondta, hogy ezen rendszer ellen tiltakozik, átiratot intéz úgy az ipari és kereskedelemügyi miniszterhez, mint a kereskedelmi és iparkamarák országos szövetségéhez olyan értelemben, hogy Erdélyben és a Bánságban ezeket a gyógyszerárakat szüntessék meg, a központi gyógyszerkiutalást helyezték hatályaon kívül és minden betegpénztári újolt ott vásárolhassa a pénztár számlájára a gyógyszert, amelyik gyógyszerárban éppen akarja. Uzenkívül úgy döntöttek, hogy a betegpénztári problémákat állandóan napirenden tartják.

Felakasztotta magát a műhelyében egy öreg gyárvárosi asztalosmester

Tegnap délben megdöbbenő öngyilkosságot fedeztek fel a gyárvárosi Burkus-utca 19 számú házban, ahol Kutschean János hatvankét éves asztalosmester felakasztotta magát. Kutschean tegnap reggel a megszokott időben kezdte a munkát az asztalosműhelyében. Szorgalmasan dolgozott délig és több megrendelt munkával készült el. Déli tizenkét órakor az asztalosmester felesége és huszonöt éves fogadott leánya ebédhez terítették, de a mester nem jött haza. Végül egy óra előtt néhány percel a leány megunt a várakozást és kendőt dobva magára elszaladt az asztalosműhelybe, hogy Kutscheant haza hívja. A műhely ajtaját azonban zárva találta, mire rosszat sejtve egy fiatalembert hívott segítségül, aki azután feltörte az ajtót. A műhelyben borzalmas látvány fogadta őket. Az öreg mester a falban megérsített szögön lógott és már halott volt. Azonnal levágták a holttestet a kötélről és élesztgetni próbálták, azonban eredménytelenül. Az öngyilkosságról értesítették a rendőrséget, ahonnan Bontila dr. orvos és Miuta komiszarus mentek ki a helyszínére. Az öngyilkos férfi levelet nem hagyott hátra úgy, hogy még családja sem tudja, mi készítette a végzetes tette. A holttestet a gyárvárosi temető halottasházába szállították és onnan temetik.

A „Jobb” győz a „Jó” felett!

Amióta a „Dacia”-fontat a piacra került

Célszerűsége, tetszetősége, olcsósága

háttérbe szorította a többi fonalfajtát! Érteke megköveteli, hogy minden azonnal felvilágosítást árlapít és mintát.

Bozsák M. és Fia R. T.
Telefon: 3-88. Alsó Arad-utca 10

A temesvári feketeszesz miatt kirótt ötvenegy millió lei birság ügye a törvényszék előtt

Tegnap a temesvári törvényszék első tanácsa a feketeszesz-ügyet tárgyalta. A tárgyalás iránt nagy volt az érdeklődés és a törvényszéki tárgyalótermet percek alatt zsúfolásig megtöltötte az érdeklődők tömege. Az érdeklődés érthető is, mert ötvenegy millió leiről volt szó, amellyel a pénzügyigazgatóság a feketeszesz-ügyben lefolytatott vizsgálat után az ügyben érdekelt cégeket, egymint a jászvásárosi Rottmann Károly és Társa részvénytársaságot, a Friedmann Manó és Társa, a Temesvári Mezőgazdasági és Ipari Szeszgyárat, a pézszaki szeszgyárat és a temesvári Unió szállítási vállalatot sújtotta. A nagy összegű birságot a pénzügyminiszterium jóváhagy-

ta és a temesvári pénzügyi hatóságok által felvett büntetési jegyzőkönyvben foglaltakat megerősítette. A pénzügyminiszterium döntése ellen az érdekelt november elején felebbezést adtak be, időközben azonban a pénzügyi hatóság — a Rottmann és Társa részvénytársaság kivételével — az összes cégeknél foglalásokat eszközölt és a lefoglalt ingóságok árverezését december 4. és 5. napjaira tűzte ki.

Lizért az érdekelt kérelemmel fordultak a törvényszékhez és a pénzbírság ellen beadott felebbezés alapján a végrehajtás felfüggesztését kérték mindaddig, amíg a bírság ügye tisztázást nem nyert. Ebben az ügyben kellett volna a

törvényszéknek tegnap dönteni. Délután négy órakor kezdtek meg a tárgyalást, amelyen a kinstár jogi képviselője arra való hivatkozással, hogy a felebbezési határidő október huszonötödikén járt le, de a felebbezést csak november elején nyújtották be, ezért a felebbezés érvénytelen, a kérelem elutasítását kérte. Ezzel szemben az érdekelt bebizonyították, hogy a pénzügyminiszterium végzését Temesvárott csak október huszonhétedikén kézbesítették. A kérdés körül jogi vita fejlődött ki, míg végre a bíróság úgy döntött, hogy a vétiv hiánya miatt a tárgyalást elhalasztja és az új tárgyalást november 28-ra, szombatira tűzte ki.

Tulnagy étvágya volt Lupunak és ezért a kormány megszakította vele a további tárgyalásokat

Tegnap nyilvánosságra került, hogy a kormány milyen feltételeket ajánlott az ellenzéki pártoknak a politikai fegyverszünet megkötésére. A feltételek a következők:

1. A kormány hajlandó a konvertálási és a költségvetési javaslatot széleskörű vita alá bocsátani, valamint a többi pénzügyi és gazdasági jellegű javaslatot is hosszasan le tárgyalni, ha viszont az ellenzék hozzájárul, hogy a költségvetés végösszege 25 milliárd 400 millió lei legyen.

2. A kormány hajlandó a konvertálási javaslatnál leendő összes ellenzéki módosításokat elfogadni, ha az ellenzék beleegyezik abba, hogy a javaslat szociális jellegét nem csorbítják.

3. A politikai fegyverszünet időtartama szól a költségvetés és a konvertálási javaslat megszavazásáig.

A nemzeti parasztpárt parlamenti tanácsa ezen javaslattal kapcsolatban ülést tartott és azon Maniu Gyula is részt vett. A nemzeti parasztpárt úgy határozott, hogy a felirati javaslatához csak egyszerű nyilatkozatot olvas fel, hogy annál több ideje legyen a többi javaslat alapos bírálatára.

A párt úgy döntött, hogy a kormányval szemben a legélesebb ellenzéki álláspontra helyezkedik. Vita támadt ismét a pártelnökség kérdésében is.

Maniu és Mihalache újból tanácskoztak és egyik a másikat igyekezett rábírni az elnökség elfogadására. Maniu hajthatatlan maradt, de Mihalache sem fogadta el. Politikai körök egy része azt tudják, hogy az elnöki állás legújabb jelöltje Popovici Mihály. Amennyiben Popovici az ajánlatot nem fogadná el, úgy még bizonytalanabb lesz a helyzet. A nemzeti parasztpárt egyelőre letett arról a szándékáról, hogy Titulescu-nak ajánlja az elnöki tisztséget. Titulescu ugyanis még nem döntött, viszont a nemzeti parasztpárt nem vállalhatja egy Titulescu részéről

érkező visszautasítás kellemetlenségeit. Más politikai körök úgy tudják, hogy Vaida Sándornak ajánlják fel az elnökséget, amelyben azonban ő is elhárítaná azt magától, úgy megint csak Titulescu gondolnak. Ebben az esetben maga Maniu utazna Londonba, hogy Titulescuvall tárgyaljon.

A tegnapi nap eseménye, hogy Lupu és a kormány között — amint erről az Epoca értesül — a tárgyalások végérvényesen megsza-

kadtak.

Lupunak igen nagy volt az étvágya és sok politikai állást követelt az együttműködés fejében.

Ma két fontos kihallgatás lesz. Ducea ugyanis betegségéből felgyógyult és ma kihallgatáson jelenik meg az uralkodónál és ugyanekkor ma fogadja a király Filipescu Grigoret, a Vlad Tepes ligából konzervatív párttá átalakult politikai alakulat vezetőjét.

Beszüntették a hátralékos nyugdíjak kifizetését, mert az e célra előirányzott összeg elfogyott

Két napon keresztül a kolozsvári első számú adóhivatalnál rendszeresen folyt az augusztusi nyugdíjak kifizetése. Tegnapelőtt még biztató kijelentés hangzott el, hogy a kifizetést tovább folytatják. Tegnap reggel meg is jelent egy esomó nyugdíjas az adóhivatalban és türelmesen várakozott a kifizetés megkezdésére. A kifizető tisztviselő fölment az emeleten levő főpénztárba, hogy a kifizetéshez szükséges ellátmányt fölvegye. Azonban hamarosan üres kezekkel érkezett vissza. A nyugdíjak folytatálagos ki-

fizetését a pénzügyigazgatóság beszüntette azzal, hogy egyelőre nincsen pénz, mert az erre a célra engedélyezett összeg elfogyott. Érdeklődőink illetékes helyen a nyugdíjkifizetés abbahagyásának okai felől, ahol hangoztatták, hogy valóban elfogyott az erre a célra előirányzott pénz. Kijelentették azonban, hogy az a megszakítás csak rövid ideig tartó, mert ma, esetleg holnap tovább folytatják a hátralékos augusztusi nyugdíjak kifizetését.

A házmaster fia volt a gyárvárosi fiatal betörőbanda harmadik tagja

A gyárvárosi rablótámadás ügyében, amelyet — miként megírtuk — özvegy Seemayer Józsefné özvegyasszony ellen követtek el, a rendőrség tegnap tovább folytatta a vizsgálatot. Gheorghiu Demetert és Nikolas Józsefet, a két tettest, még az elmúlt éjszaka kihallgatták és ekkor kiderült, hogy Husz Gregor, a ház-

mester husz éves fia büntárs volt. Pflank Frigyes komiszáros Gheorghie vallomása alapján őrizetbe vette Husz Gregort is, aki elmondta, hogy már régebben megbérelték a betörést, csak a kedvező alkalmat várták. A házmaster fia álkülsőt csináltatott Seemayerné lakásához és azt Gheorghiu-nak adta át. Néhány napi várakozás

után, a rablótámadás napján, a kora délelőtti órákban tizenöt ezer leit hozott a postás özvegy Seemayernének, aki azonban története sen nem tartózkodott otthon. A postás a pénzt akkor a házmasternek adta át és ilyenformán arról Husz Gregor is tudomást szerzett. Nyomban érintkezésbe lépett cimboráival és jelentette nekik, hogy a kedvező alkalom elérkezett. A három fiatalember még délelőtt a Rékási-utra ment, ahol az egyik ismerős leánytól egy ócska harisnyát kértek, amellyel Seemayerné száját betömtek. Este Husz Gregor nyitva hagyta a ház kapuját és izgatottan leste barátait, akik a sötétség beálltával beosontak az udvarra. A rablótámadás után ugyancsak Husz volt az, aki a rablók menekülését elősegítette. A vizsgálatot befejezték és a három bűncsejt ma az ügyészségnek adják át.

Fegyházzal

kell büntetni a siberket

A magyar képviselőház tegnap délelőtti ülésén a napirend előtt Kertész Miklós szocialista képviselő szólalt föl. Kifogásolta, hogy a magyarországi fabehozattal kizárólag az Egyesült Fabehozattal Részvénytársaság intézi. Nem szabad a fabehozatalra egy cégnek kizárólagos jogot adni, hanem fel kell vinni a kapcsolatot a régi erdélyi és felvidéki fakereskedelmi cégek budapesti képviselőivel és ezeknek a bevonásával a magyarországi faimportot lebonyolítani.

Iványi Béla földművelésügyi miniszter rámutat arra, hogy évenként százhuszezer vagon fát hoznak be Magyarországra. Olyan nagy üzlet ez, amelyet lehetetlen állami ellenőrzés nélkül hagyni. Az Egyesült Fabehozattal Részvénytársaságnál a földművelésügyi miniszteriumnak meg van a kellő ellenőrzése.

Azután áttértek a napirendre, amelyhez Meskó Zoltán egység párti szólt hozzá. Kijelentette, csatlakozik Apponyi Albert gróf felfogásához, hogy a jelenlegi választási rendszeren változtatni kell. A mostani ajánlási rendszer semmi körülmények között többé nem tartható fenn. Elérkezettnek látja az időt, hogy a kormány komolyan foglalkozzék az általános titkos választójog megvalósításával. Szükségének tartja, hogy a kisemberek védelmére fokozottabb mértékben fordítson gondot a kormány. Törje le az uzorsát, a siberket pedig büntesse fegyházzal. A magas árakat minden vonalon le kell nyomni. A külfölddel célszerű kereskedelmi szerződéseket kell kötni.

Értesítés

Az 1931. november 25-re kitűzött áruk, egymint öltönyök, téli ruhák, varrógépek, kerékpárok

Árverés

technikai okok miatt

f. év december 1. és 2. d. u. 3 órára halasztottuk el,

miért is meghosszabbítások még november 28-ig eszközölhetők.

Városi Zsálogház

1902

Timisoara, Palasz-tér 1.

Boldog karácsonyi ünnepet

szerez gyermekének, ha játékaik

Siernfeld A. utóda

SCHWARTZ GYULA

Játékruházban szerzi be. Belv. Mercy-u. 2. Józsefv. B. Bernhetol 19. Tekintse meg vételkényyszer nélkül karácsonyi kiállításunkat! Eladás nagyban és kicsinyben.

Déli Hírlap

Munkaközösség és kiadóhivatal:
**BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
 TÉR 4. SZÁM.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 86, negyedévre 248, fél-
 évre 458, évente 908 lei. — Kút-
 tósági díj: havonta 118, negyedévre
 354, félévre 688, évente 1208 lei,
 vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a
 főszerkesztő felel.

"Helicon" Bányai Nyomda R.-T.
 nyomása.

103 városi könyv
Bocu Szevernél van és nehéz
azokat visszakapni

A városi könyvtár ellenőrzésére alakított polgári bizottság tegnap Grófsorean Kornél dr. elnökletével ülést tartott. Miloş Romulusz könyvtárigazgató felolvasta jelentését, amelyben kiemelte, hogy a könyvtárban most folyik összeírása azoknak a könyveknek, amelyekből több példány is van. Ezekről a másodpéldányokról jegyzéket készítenek, amelyeket sokszorosítanak és aztán megküldenek az országban levő nagyobb könyvtáraknak. Remény van rá, hogy ilyenképpen sikerülni fog egyes könyvtárakkal eszerint csinálni és olyan könyveket szerezni, amelyek jelenleg a városi könyvtárban nincsenek. A könyvtár vezetősége erélyesen látott neki a régóta kintlevő könyvek visszaszerzésére és sikerült is kétszázötvenhárom kötetet két hét alatt visszakapni. A legtöbben, akik régebben vettek ki könyveket, melyeket még nem adtak vissza, annak idején biztosítékot tettek le. Abban az esetben, ha a könyv nem kerül vissz-

Tűzfát 200 leiert
 méterenkint szállít
BASCH ANDOR
 (volt vendéglősök fatélepe)
 IV., Pályasor, Dohánybaváltóval szemben.

za, a biztosítékból beszerzése lehetségessé válik. A bizottság foglalkozott a Bocu Szever volt bányási kormányzóval levő százhárom és majdnem kizárólag a Bánság történetére vonatkozó könyv ügyével. Minthogy a könyvek számos felszólítás ellenére sem kerültek vissza a könyvtárba, a bizottság úgy határozott, hogy Bocu Szevert a könyvek visszaadására a városi ügyészség útján szólítja fel. Végül foglalkozott a bizottság a beszerzendő könyvek jegyzékének összeállításával. Úgy határozta, hogy a rendelkezésre álló ötven ezer leiből a mai kor történetét és viszonyait tárgyaló munkákat, tudományos, továbbá ipari és kereskedelmi szakmunkákat, valamint új szépirodalmi munkákat szereznek be. A bizottság tagjai december 10-ig egyenként javaslatot tesznek és a javaslatok alapján állítják össze a beszerzendő könyvek végleges jegyzékét.

Lerángatták a szónoki emelvényről és bántalmazták a cseh parlamentben a volt miniszterelnököt

Jelentettük tegnap, hogy a cseh-szlovákiai Freiwaldauban a csendőrök rálöttek a tüntetőkre. A Freiwaldauból érkezett jelentések szerint az összejövetelnek tíz halottja és tizenhárom súlyos sebesülte van. A tömeg kődobálásaitól tizen-négy csendőr sebesült meg, akik közül, többen agyrázkodást szenvedtek. A prágai parlamentben tegnap a freiwaldauai események miatt nagy tüntetés volt. A kommunisták a padokat verdesték és harsányan kiáltották a szocialisták felé:

— Gyilkosok! Rablók!
 Az elnök nehezen tudta a csendet csak valamennyire helyreállítani. Strbrny volt miniszterelnök a szónoki emelvényre ment, hogy lecsendesítse a zajongó képviselőket. Alig kezdett azonban a beszédbe, amikor a kommunisták óriási lármája között a távozását követelték. Két kommunista a szónoki emelvény lépcsőjére rohant, meragadták Strbrnyt, lerángatták az emelvényről és bántalmazni kezdték. A szocialisták Strbrny segítségére siettek, mire vad tumultus keletkezett

az ülésteremben és az elnök végül is felfüggesztette az ülést.
 A szünet után az elnök kihirdette, hogy a két kommunistát, akik Strbrnyt megtámadták, tíz napra kitiltja a parlamentből. A kommunisták akkor lármázva követelték, hogy álljon elő a belügyminiszter és adjon számot a freiwaldauai eseményekről. Azt kiáltották, hogy Freiwaldauban a belügyminiszter parancsára löttek a munkásokra. A belügyminiszter nem volt a kamarában és így még mindig nem válaszolt a kommunistáknak.

SZOVJET DELEGÁCIÓ BUDAPESTEN. A berlini szovjet kereskedelmi kirendeltség három megbízottja — Abel, Kohnsohn és Ehrenfeld — tegnap reggel Budapestre érkezett. Mint ismeretes, szó van róla, hogy Magyarország és Oroszország között árucserére induljon meg és a három delegátus ebben az ügyben érkezett Budapestre. Magyarország gazdasági igényeit, villamos motorokat és villamosberendezéseket szállítana Oroszországnak, amely viszont az autót, szén, petroléumot, vagy fát adna.

— A volt régensek nyugdíja. Mireseu szocialista képviselő parlamenti kezdeményezéséből törvényjavaslatot nyújtott be a kamarának. Ebben javasolja, hogy Cristea Miron de, volt régens százötvenezer lei havnyi nyugdíját töröljék, Sarateanu volt régens nyugdíját pedig havi harmincezer leire csökkenték. A törvényjavaslat a mai súlyos helyzettel indokolja a nyugdíjmegvonást, illetve csökkentést. Érdekes, hogy a javaslatot több kormányparti képviselő is aláírta.

— Istentisztelet az evangélikus templomban. A temesvári evangélikus templomban az adventi vasárnapokon a délelőtti istentiszteleteken kívül délután négy órakor is lesz istentisztelet. Az egyház hívóinek nemzeti szövegére való tekintettel azokon a vasárnapokon, amelyeken a délelőtti istentisztelet magyar nyelvű, a délutáni istentiszteletet németül tartják meg és megfordítva. Az első adventvasárnap délutáni istentiszteletét november 29-én tartják meg magyar nyelven.

— **Fiatal asszony rejtélyes halála.** Utóm községben rejtélyes körülmények között, hirtelen meghalt Cincu Mária harminchárom éves fiatal asszony. Mivel az a gyant merült fel, hogy az asszony halálát titott mivét okozta, a temesvári ügyészség elrendelte a holttest felboncolását. A esemény pedig megindította a nyomozást

— **A kerületi vezérfelügyelő helyettese.** Rosca Péter közigazgatási vezérfelügyelő, akit a belügyminiszterium Nicolau Konstantin temesvári kerületi vezérfelügyelő mellé szolgálatára osztott be, tegnap átvette hivatala vezetését. Rosca régi közigazgatási szakember és Kolozsvárott hasonló minőségben működött.

— **Megzavart betörők.** Az utóbbi napok betörései után az elmúlt éjszaka ismét betörést kíséreltek meg a gyárvárosi Templom-téren, ahol ismeretlen tettesek lefeszítették a Schwarz-szeszraktár ajtajáról a lakatot. A betörőket azonban megzavarták a munkások, mire elmenekültek. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **IDŐJÁRÁS.** A meteorológiai intézet jelenti: A borús időjárás folytatása várható, ködökkel, kisebb lecsapódásokkal és lényegtelen hőemelkedéssel.

— **Korlátozzák a vizen való teheráruforgalmat.** A Dunán és a Begacatonán a teherforgalmat lebonyolító hajózási vállalatok a téli időny beállítására való tekintettel a teheráruforgalmat korlátozzák. A teheráruforgalom szerinti darabárak és vagonárakba való átvétel Temesvarra, valamint az aldujai állomásokra a következőképp szüntetik be, November 26-án törölnék az utolsó felvétel Regensburgból, 27-én Passauból, 28-án Linzből, 29-én Bécsből, Hainburgból. Pozsonyból és Komáromból, december másodikán Budapestről, valamennyi magyar, jugoszláv és román hajóállomásról, valamint Temesvárról. Bécsnek és Regensburgnak szóló áru feladás december másodikától kezdve szünetel. Az uszály és tankforgalom semmiféle megszorítást nem szenved és továbbra is normális lebonyolítást nyer.

Mindenütt beszélnek az előkelő budapesti

BRISTOL SZALLO

Szobák (a fekvéstől függően) kitűnő napi ellátással, már 12 pengőtől kaphatók. Dunai szobák kilitással a gyönyörű budai hegyvidékre méltányos áron.

olcsó árairól

Bristol menü 2 pengő 40 fillér. Mindennap 61-órás tea és tánc. Kávéházi árak. Vacsora rendes polgári áron. Tánc. Hosszabb tartózkodás esetén további engedelmények. **Bristol szálló.** Budapest, Dunapart

A Déli Hírlap

BUKARESTBEN
 a következő kioszkokban kapható:
a főpostánál
a II. sz. postánál
a Bul. Elisabetán
 „Luvru” mellett
 Bercevic banknál
 Hotel Bristolnál
 Hotel Princiárnál
a Calea Victoriein
 a liberális pártklubnál
 Otetelesanu előtt
 „Select” mozi mellett
 Hotel Grand előtt
 Athenium mellett
a Calea Grivitein
 a pályaudvar előtti két kioszkban.

Rendkívüli olcsó árak! **Rendkívüli olcsó árak!**

Új cserépkályhákban

Kézpénzért, amíg a készlet tart:

60 köbméter fűtőképességű, kompletten felszerelve	2700 L.
70 köbméter	2900 L.
85 köbméter	3200 L.
100 köbméter	3500 L.
120 köbméter	4400 L.
150 köbméter	5400 L.

kályhám elismert jó fűtésükért és tartósságukért garantálok. Kész kályhám megtekinthetők üzletben: Gyárvaros, Andrassy ut 16.

Turi György
cserépkályhagyártó
 (Hivatkozzék ezen hirdetésre)

“OLLA”

Olla elismert és megbízhatólag a legmegbízhatóbb

Kóro Pál heti krónikája

Éget ér a sok gond, inség,
Éget ér a siralom,
Jobb keservünk nem lesz nekünk,
Ellemes lesz az életünk
Elesőbb minden oldalon.

Leszállítják az adókat,
Nelyek vállunk terhelik,
Zzel szemben jövedelmünk
— nem is kell azt követelnünk —
Luplájára emelik.

A pék majdnem ingyen adja
Zentul a kenyeret,
S akinek nincs penyáza,
Nem kell, hogy az éhség rázza,
Mert hát ingyen is ehet.

A bentések könyörögnek:
Piesérdisták ne legyünk,
Hus ára léssen olcsó,
— ki nem hiszi, bizony golyhó, —
Esz hus bőven, csak együnk.

A fűszeres, szabó, suszter
Leszállítja árait,
Csak azért, hogy boldogítsa,
Csak azért, hogy fölvidítsa
Az emberek százait.

A háziur szépen kérlel:
Magad szabjad meg a bért,
Fizess annyit, fizess ennyit,
És hogyha nem fizetsz semmit,
Ne költözz el csak azért.

Üzletekben mindenkinek
Gromobójig lesz hitel,
Könyörögnek télen-nyáron:
A portékát tized áron,
Főlírásra is, vidd el.

S hogy szép legyen ez az élet,
Boldogságos és remek,
Minden egyes végrehajtót
— ki a világra csak bajt rótt —
Penzióba küldenek.

Pénzverdeket állítanak,
Gyártnak sok lejeket,
S aki abban kedvét leli,
Ott magának tölthet teli
Zsákokat és zsebeket.

Kijelentem, — mert hát könnyen
Félreértés is lehet —
Holdban lesz mindez, nem nálunk,
S ott is csak, ha majd számlálunk
Hatezerszázhetvenet.

— Kihallgatások a jegyzői kinevezések körüli visszaélések ügyében. A temesi jegyzői kinevezések körüli állítólagos visszaélések ügyében T i g o i a n u Demeter vizsgálóbíró tegnap ismét több kihallgatást fogadtatott. Elsőnek B o n n e r t Reszó ügyvéd kihallgatására került sor, amely kishabbar időt vett igénybe. Utána P e t e u József, a kormányzó-ság volt kabinetfőnöke került a vizsgálóbíró elé. Az idő előrehaladott volta miatt a kihallgatásokat a vizsgálóbíró félbeszakította és ma folytatja.

— Román nyelvű tanfolyam. November hó elsején megkezdődött a román nyelvű tanfolyam, a haladók és kezdők részére. Erdeklődni hétfőn és esztörtökön este félnyolc—félkilenc óra között, a műegyetem belvárosi, régi épületében, a „K” jelzésű tanteremben lehet.

— Olcsó köszén. Miként értesültünk, a lupényi köszénbánya elhatározta, hogy a Bánság részére, temesvári székhellyel köszénlerakatot létesít, hogy így módon a köszénnet közvetlenül bányaárban juttassa a fogyasztóközhöz. A bánya különösen a lupényi szalonszén terjesztését tűzte ki főcélul, mert kalórikus értéke meghaladja a 7200 kalóriát, vagyis a legjobb minőségű porosz köszénnel egyenrangú. A beszerzett információk szerint 100 kg. lupényi szalonszén megfelel 300 kg. tüzfának, vagyis így viszonylatban olcsóbb a tüzfánál, emellett az az előnye van, hogy miután kisebb térfogatot vesz igénybe, közepes nagyságú ládában a lakásban elhelyezhető és nem kell minduntalan a fűskamrából vagy pipéből felhordani, ami különösen a hidegben nagyon kényelmetlen. Minden kályhában ég és a lakást pár peré alatt átmelegíti. A lupényi szénlerakat IV., Begajobbsor 17. szám alatti létesült. Telefon 13-01. Örömmel regisztráljuk ezen vállalkozást, mely hivatva van a piacon a tüzelőanyagok árait jótékonyan befolyásolni.

— Tartalékos tiszték eskütétele. A temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli ugy a Temesvárott, valamint a megyében lakó és a parancsnokság kötelekékbe tartozó mindazon tartalékos tisztekkel, akik eddig Károly királyra az esküt nem tették le, hogy november huszonkilencedikén, vasárnap délelőtt tíz órakor a Tiszti Kaszinó nagytermében eskütelétel céljából feltétlenül jelenjenek meg. A megjelenés azok számára, akiknek egyenruhájuk van, abban kötelező, akiknek nincsen, azok polgári öltözkében is megjelhetnek.

LENGYEL—OROSZ MEG NEM TAMADHATÁSI PAKTUM. Moszkvai jelentés szerint Litvinov orosz külügyi népbiztos hosszas tanácskozást folytatott Patek lengyel követvel. A tárgyalások a lengyel—orosz meg nem támadhatási paktumról folytak. Lengyelország hajlandó Szovjetország szűzszággal ilyen paktumot kötni, azonban az a feltétellel, hogy az az 1926-ban létrejött francia—orosz meg nem támadhatási paktum kiegészítése lesz. A francia—orosz paktum parafálását annak idején attól tették függővé, hogy Oroszország és Lengyelország között is létrejön a meg nem támadhatási paktum. Lengyelország részéről — egyes külföldi lapok véleménye szerint — ez a lépés Románia eszerebhagyását jelentené.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

Lupényi Köszénbánya R. T.
timisoarai bánya lerakata eredeti
bánya árban árusít:
kézszel
válogatott szalon szenet,
mely 7200 kalóriás, kőmentes nem füstölő.
Kétszer mosott kovács szenet
100 kg-tól fejebb házhoz szállít,
garantált sulyban
Lupényi köszénbánya lerakat
IV., Begajobbsor 17. Műmalom mellett.
Telefon 13—01.

Berlintől—Bukarestig a szezon esemény-számba menő kítűnő slágerujdonsága

AZ OPERABÁL

Liane Haid, Ivan Petrovits és Georges Alexander.
PREMIER pénteken, november 27-én
a FORUMBAN
Monopol: Favorifilm, Temesvár.

ELHALASZTJAK A LESZERE-LÉSI KONFERENCIÁT. Genti jelentés szerint a leszerelesi konferenciát amely február elsejére volt kítűzve, valószínűleg elhalasztják. Az erre vonatkozó kívánság több európai metropolishól indult ki. Hir szerint az angolok és franciák azt a kívánságukat fejezték ki, hogy május előtt ne hívják össze a leszerelesi konferenciát. Hivatalos kérelem azonban erre vonatkozólag még egyik féltől sem érkezett a népszövetségi főtákkársághoz, sem pedig a leszerelesi konferenciát előkészítő bizottsághoz.

— Nyugalmazott őrnagy halála. II orri nek János nyugalmazott őrnagy hatvánhárom éves korában meghalt. Az őrnagy a temesvári volt 61. gyalogezred kötelékébe tartozott és annak idején élénk társadalmi szerepet játszott. A háboru után Temesvárott maradt, rokonai és közelebbi hozzátartozói nincsenek és jóbarátai temetik ma pénteken délután három órakor a Hadzsi-utca 16. számú gyászházban a mehalai temetőbe.

* Tizenkét tagu kombinált zenekar hangversenyez szombattól, november 28-tól kezdve esténként a gyárvárosi Szarvas kávéházban. K o n s t a n t i n o v i t s Károly jóhírű primás vezeti a zenekart. Parkettánc, szolá polgári árak.

Ujrádió-, csillár- és technikai Ujzetlet Márton Pál, IV., Kosuth Lajos-utca 9 szám.
Elsőrendű gyári készülékek, modern csillárok, valamint összes technikai és világítási cikkek raktára. Győződjön meg vétel kényszer nélkül olcsó árairól.

— Harvay Anny és társulatának vendégjátéka. Még egy nap választ el H a r v a y Anny és D a r v a s Ernő művész-társulatának vendégjátékától. Szombat este, vasárnap délután és vasárnap este játszik a társulat a városi színházban. Ezen alkalommal négy egyfelvonásos darabnak lesz Temesvárott a bemutatója. Szinrekerül Szép Ernő Május című megrendítő egyfelvonásosa H a r v a y Anny, D a r v a s Ernő és V á r a d i Rudolfal a főszerepben. Nóti Károly A hirtelen férj és a 14. számú hordár című vígjátéka állandó kacagásban tart mindenkit. Meglepetésnek számít: Bach Gyula, temesvári hírlapíró és író Revolver című egyfelvonásos darabjának előadása. Az est fénypontját képezi Harvay Anny Rose-Marie tánca, ezenkívül Salome hét fátolytánc, amelyben Harvay Anny kivételes művészetéről tesz tanuságot. A vasárnap délutáni előadást mozibehelyárakkal tartják. Jegyek a két esti előadásra elővételben 80, 60, 40, 30 és 20 leles árban a színházi pénztárnánál válthatók.

— A szabálytalan utlevelek vizsgálata. Ismeretes, hogy hónapok előtt a rendőrségi utlevélhivatalban több olyan utlevélkérvényre akadtak, amelyhez hamis mellékletet csatoltak. A vizsgálót T i g o i a n u Demeter vizsgálóbíró vezette és több letartóztatást is eszközölt. Ezenkívül egy olyan utlevél ügyében is folyik a vizsgálat, amelyet nem az akkori rendőrprefektus, C r e n i a n Aurél ezredes írt alá. Ebben az ügyben a vizsgálóbíró tegnap kihallgatta Crenian Aurélt és G r e l l József rendőrtisztet. Crenian megfelelő felvilágosítást kapott és az ügyben a vizsgálat befejezést nyert.

NAGY ÁREMELKEDÉS A PESTI TÖZSDÉN. A budapesti tőzsdén tegnap váratlanul nagy emelkedés mutatkozott a forgalomban. Az emelkedés különösen az Izzólámpa és Kőszén részvényeinél tapasztalható. Olyan gyors volt az emelkedés, amilyenre a háboru óta még nem volt példa. Az Izzólámpa 28, a Kőszén pedig 26 pengével ugrott fel.

— Tul van a veszélyen az életunt fiatalember. Megirtuk, hogy G r ó s z Miklós fiatal orvostanhallgató, Grósz János temesvári cégvezető fia, a nagyváradi vonatban öngyilkosságot követett el és többször mellébe szurt. Grósz Miklós a nagyváradi kórházban ápolják, tegnap műtétet hajtottak végre és szüleitől Temesvárra telefonértesítés érkezett, hogy már veszélyen tul van. Tettéknek oka meg mindig ismeretlen.

— A kutba vetette magát. Borzalmas módon vetett véget életének O p r e a Éva hatvanegy éves gironai asszony, aki elmúlt éjszaka öngyilkossági szándékból a kutba vetette magát és mire a családtagok roggirátaláltak, már halott volt. Az öreg asszony hosszú idő óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett és elkerekedésében követte el az öngyilkosságot. Az ügyesség megadta a temetési engedélyt.

Pályázati hirdetemény

A városi mozgóképszínházak igazgatósága pályázatot hirdet egy plakát elkészítésére a vállalat részére.

A plakát-terv benyújtásának határideje 1931. december 3.

Részletes felvilágosítások a városi mozgóképszínházak igazgatóságánál.

Enescu temesvári hangversenye

Románia legnagyobb művészenek lelkes ünneplése ötvenedik születésnapja alkalmából

Enescu György ötvenedik szü-
letésnapja az egész zenei világ szá-
mára ünnepi jelentőségű. A legna-
gyobbak között áll. Azon kevesek
közül való, akiknek zenei jelentősé-
ge túlnő a hangszeren, amelyet
képviselek és ez a jelentőség az
univerzális muzsika fogalmává vá-
lik. Örökfiényű csillag ő a zenei ég-
bolton, mint Dohnányi, Hubermann
vagy Casals. Hogy egyformán
grandiózus, mint komponista, kar-
mester, vagy előadó, az viszont a
vezető zenei természetes törvénye.

De vizsgáljuk meg benne köze-
lebbről az előadót, a hegedűst, mi
adja legkülönb zamatát ennek a
rendkívüli egyéniségnek? Talán az,
hogy két egészen ellentétes kultur-
folyamat ömlik művészetében har-
monikus eggyé, — a német és a
francia. Mint két másféle nektár,
mely különös aromává érik a hosz-
szas és szoros érintkezésben, Enes-
cu hegedülése magán viseli a német
zene minden szivreható szélességét
és profundus mélységét, de ugyan-
akkor tele van francia mértékérzés-
sel, világos gráciával és szubtilis
szellemmel. Nem keveredésről, nem
ellenhatásról, vagy hasonulásról
van itt szó, hanem a géniusz kivé-
teles ajándékáról, amidőn egy ma-
gános utját járó lélekben úgy lel
honra ez a két merőben ellentétes
zenei pólus, ahogy egy tőből vi-

rágzik ki egyszerre minden, ami
nagy, fontos és örökérvényű.

Van azonban az ötven éves Enes-
cu játékában még egy tulajdonság,
mely hovatovább leguralkodóbb vo-
nása lesz liegedülésének. Az önta-
gáért való zenén túl, egyre felhők-
be veszőbb magasságokba emelke-
dik benne a kontempláció, a le-
szűrt „zenei bölcsesség”, ahogyan
vonója alól a végtelenbe árad. Ez a
kristályhegedű a hatás minden esz-
közét megvetéssel eldobja magától,
hogy tisztán a magas zenei érte-
lemnek szóljon. Enescu akkor van
az igazi helyén, mikor igen nagy
mondanivalói vannak. A nagymes-
terek, — ez az ő igazi hangja. Az-
által pedig, hogy abszolút kor- és
stílushűségű a még azt a filozó-
fiai perspektívát is adja, hogy a
művet önmagán keresztül a mába,
a mindenségbe mintegy univerzális
szemszögbe helyezi, azáltal minden
régmúltnak feltámasztó értékét ad
és biztosítja az alkotásoknak korok-
tól elvonatkoztatott halhatatlansá-
gát. Enescu spártaián szigorú in-
terpretációja a legmagasabb igaz-
ságot kihirdető bíró szimbóluma.

Enescu György első temesvári
hangversenye ünnepi hangulatban
folyt le a városi színházban. Amit
előadott, annak tökéletességéből
nem lehet elvenni, de hozzáadni

sem. Händel d-moll, Schumann d-
moll szonátáját, Bach airjét, majd
Leclair, Vivaldi, Tartini-Kreisler,
Dvorak műveit hallottuk ihlett elő-
adásban. Ma este utolsó hangverse-
nye alkalmával Temesvár közönsé-
ge és Temesvár város vezetősége
nagy ünneplésben részesíti a jubi-
láló mestert. A hangverseny után a
Lloyd-tavernában bankett lesz,
amelyre a városháza kultuszgyö-
osztályán lehet jelentkezni. Enescu
Temesvárról Nagyváradra utazik
hangversenyutján és ott Nagyvá-
rad városának díszpolgári oklevelé-
vel várják Románia legnagyobb
művésztét.

Legyen szabad megemlítenünk
végül, hogy az ünnepi hangver-
seny alkalmából igen kellemes hi-
degről is történt gondoskodás a
színházban. Az előadás első részé-
ben száraz hideg volt, később hóra-
szerű áramlatok voltak, főleg a
földszint jobb oldalán. A kiváló fi-
gyelem révén alkalom nyílt arra,
hogy a hölgyek az előadás tartama-
lalt is bemutatathatták prêmes ban-
dáikat, viszont a férfiak télikabáto-
san, felgyürt galérral adtak érde-
kes népgyűlési színezetet Duiliu ál-
márványos horgonyépítő jégszek-
rényének.

Flaneur.

A borbélyak vasárnap nem nyithat-
nak. A temesvári borbélymesterek
többször kérelmeztek, hogy vasárnap
delelőtt nyitva tarthassanak. Nemrég
újabb kérelmet terjesztettek a munka-
ügyi miniszterhez és a megyei prefek-
turához most érkezett a válasz. A mi-
niszterium közölte, hogy a vasárnap
delelőtti nyitvatartást a borbélyoknak
nem engedélyezheti, mert nem áll
módjában a munkaszünetről szóló tör-
vényen változtatni. A temesvári bor-
bélyok elhatározták, hogy a harcot
nem adják fel és adandó alkalommal
ebben az ügyben újabb memorandu-
mot szerkesztenek.

* A Magyar Nőegylet jótékonycélú
kiállítása, amelyről már megemlékez-
tünk, e hó 28-án nyílik meg a Ma-
gyar Házban és 3 napot át lesz a
nagyözönség részére megtekinthető.
A kiállításon, mely hű visszatükrözője
lesz a múlt század iparművészetének
és festészetének, magántulajdonban
levő régiségek fogják gyönyörködtetni
a közönséget. A kiállítás vonzóerejét
fokozza a körülmény is, hogy min-
den látogatónak alkalma nyílik érté-
kes műtárgyakat sorsolás útján
nyerni. A kiállítást ünnepélyes for-
mák között szombaton delelőtt tizen-
egy órakor nyitják meg.

A nemzeti valuta védelme. A Lupta
jólértesült helyről szerzett értesülése
szerint a kormány elhatározta, hogy
a nemzeti valuta érdekében védelmi
intézkedéseket kíván fogantatni.
Ezen védelmi intézkedések révén a
kormány módot kíván találni arra,
hogy a külföldi valutáknak az ország-
ból való kivitelét kellő módon ellen-
őriztethesse. Hogy ezek a védelmi in-
tézkedések milyennek lennének, arról
a lap közelebbi felvilágosítást nem ad.

* A DELI HIRLAP BUDAPESTEN
állandóan olvasható a dunaparti Bris-
kol szálló halljában.

Rádió

Péntek. (November 27.) Bukarest.
óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramo-
fonzene. 6 óra: Zenekari hangverseny.
7 óra 10: Szórakoztató zene. 8 óra 40:
Gramofonzene. 9 óra: Vonósnégyes
hangversenye. 10 óra 15: Cocea he-
gedűművész játéka. Budapest. 10 óra
15: A rádió házikvartettjének hang-
versenye. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45:
A hangverseny folytatása. 1 óra: Déli
harangszó az Egyetemi templomból.
1 óra 5: Aradi Farkas Sanyi és ki-
gányzenekarának hangversenye. 1 óra
25: Hírek. 1 óra 35: A hangverseny
folytatása. 3 óra 45: Arfolyamhírek.
5 óra: Magyar diákok és munkások
Franciaországban. Szekula Agnes elő-
adása. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Alszik
a tábor. Özevgy Zsoldos Lászlóné fol-
olvasása. 6 óra 20: A Budapesti Kon-
cert Szalózenekar hangversenye. 8
óra: Hangverseny, Diósy Edit (ének)
és Sztérnyai József (ének) közremű-
ködésével. 8 óra 45: Mocsányi László
és Lakos Tibor vidám estje. 9 óra 40:
A Nemzetközi leszerelési konferencia
közvetítése a párisi Trocadero azin-
házból. Utána Perti Jenő és cigány-
zenekarának hangversenye a Britan-
nia szállóból. 11 óra: Hírek. 11 óra 30:
A budapesti operaház tagjaiból ala-
kult zenekar hangversenye. Bécs. 12
óra 30: Zenekari hangverseny. 1 óra
40: Gramofonzene. 2 óra 10: Gramo-
fonzene. 5 óra: Zongorajáték. 6 óra:
Délutáni hangverseny. 9 óra: Schell
Kurt felolvasásának közvetítése New-
yorkból. Belgrád. 12 óra: Déli hang-
verseny. 1 óra 5: Gramofonzene. 4
óra 20: Gramofonzene. 6 óra 30: Orosz
románok. 7 óra: Kávéházi zene. 9
óra 30: Hangverseny. 10 óra 30: Ének-
hangverseny. 11 óra 50: Szórakoztató
zene. Langenberg. 9 óra 15: Zenekari
hangverseny. 12 óra: Könyvű és tánc-
zene. Milánó. 8 óra 20: Gramofon-
zene. 11 óra 15: Kamarazene. Prága.
6 óra 5: Zenekari hangverseny. 8 óra
35: Énekhangverseny. 8 óra 55: Ván-
dordalok. Róma. 8 óra 50: Gramofon-
zene. 10 óra: Lehár: Clo-Clo című
operettjének előadása. Varsó. 8 óra
30: Gramofonzene. 9 óra 15: A filhar-
monikusok hangversenye. 12 óra:
Könyvű és tánczene.

Szombat. (November 28.) Bukarest.
1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramo-
fonzene. 6 óra: Román és könnyű
zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny.
8 óra 30: Oeraelőadás. Budapest. 10
óra 15: A Weidinger szalózenekar
hangversenye. 10 óra 30: Hírek. 10
óra 45: A hangverseny folytatása. 1
óra: Déli harangszó az Egyetemi
templomból. 1 óra 5: A második hon-
véd-gyalogezred zenekarának hang-
versenye. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 25:
A hangverseny folytatása. 3 óra 45:
Arfolyamhírek. 5 óra: A Rádióélet
gyermekjátékszórójára. 5 óra 45: Hírek.
6 óra: A katolikus jótékonyági akció
egységcsítéséről. Mihalovits Zsigmond
dr. kanonok előadása. 6 óra 30: Bura
Károly és cigányzenekarának hang-
versenye. 7 óra: Mit üzen a rádió. 8
óra 30: A föld felfedezése. Halász
Gyula előadása. 9 óra: Zenekari hang-
verseny. 10 óra 10: Dani bá. Hosszu
Zoltán dr. előadása. 10 óra 30: Hírek.
Utána tánczene. 11 óra 25. Időjárás-
jelentés, majd Radics Józsa és ci-
gányzenekarának hangversenye a
Vadászkürt-szállóból. Bécs. 12 óra
30: Zenekari hangverseny. 2 óra 45:
Gramofonzene. 5 óra 30: A bécsi
szimfonikusok szórakoztató zenéje. 8
óra 20: Olasz dalok és áriák. 11 óra
15: Tánczene.

— A temesvári Magyar Leányegylet
irodalmi előadásorozatában e hó
27-én, pénteken este 7 órai kezdettel
Mertz Károly tanár tart előadást
Jókai Mór élete és költészetéről. Az
érdeklődőket ezton meghívja és szí-
vesen látja a vezetőség.

— Elnémuló iskolák. A közoktatás-
ügyi miniszteriumban elhatározták,
hogy újabb tíz felsőkereskedelmi és
kereskedelmi iskolát szüntetnek meg.
Ezzel a közoktatásügyi tárcsa költ-
ségét csökkentik.

— Felrobbant petroleumszonda. Ura-
lae petroleumvidéki községben, az
Astra-Romana petroleumtársaság te-
lepen egy szonda felrobbant és kigyul-
lott. A tűz gyorsan terjedt. Az anyagi
kár meglehetősen nagy, hat munká-
életveszélyesen megsérült. Az oltási
munkálatok még tartanak. A tűz tová-
terjedésének megakadályozására meg-
felelő védelmi intézkedéseket fogana-
rosítottak.

— Kultúrelőadás. A Gutenberg mű-
kedvelő-társaság ez idén november
29-én kezdi meg a Nyomdászotthon
termében szokásos vasárnapi előadás-
sorozatát. A változatos műsor magyar
és német színelőadást, magánjelene-
tet, ének- és táncszámmot tartalmaz.
Az előadás kezdete délután öt órakor.

* Télikert a Pacsirtamező vendéglő-
ben. Havas Mihály, a Pacsirtamező
agilis tulajdonosa, aki nyáron vette át
a Pacsirtamező vezetését és vezetése-
s alatt a vendéglő Temesvár közönsége-
nek kedvenc étterme lett, most meg-
nyitotta az újonnan átalakított modern
télikertet. Kifűző ételek, elsőrendű
italok, pompás zene biztosítják a kel-
lemes szórakozást a Pacsirtamező téli-
kertjében.

— Autótakszi- és autóbussz-biztosítást
vállal a törvényes követelményeknek
megfelelően és teljes garanciával
„Aegle Stard” temesvári repre-
zentánsa. Adorján László.

Capitol-Mozi: November 27-ől kezdve

a szezon világsikerű sláger operettje:

VIKTORIA

A főszerepekben:

Friedel Schuster, Ivan Petrovich, Michael Bohnen, Grell
Theimer, Verebes Ernő.

Rendezte: Richard Oswald.

Zene: Abrahám Pal.

Monopol: Panfilm Bucuresti.

Előadások: 5, 7, 9 órakor. Vasárnap: 3, 5, 7 és 9
órákor.

Közgazdaság

A romániai gazdasági válság megoldásának lehetőségei a temesvári kereskedelmi és iparkamara megvilágításában

A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgató-választmánya Baltescu János dr. elnöke mellett tegnap ülést tartott, amelyen a maga nagyságában bontakozott ki a kereskedelmet, ipart, mezőgazdaságot megbénító válság. Találó kép volt az, amely Lendvai Jenő kamarai főtitkárnak tudományos színvonalon álló előadásából bontakozott ki. A kereskedelmi és iparkamarák országos szövetsége ugyanis ankétot rendezett a célból, miként lehetne a jelenlegi krízisből kikerülni és milyen megoldásokat lehetne a kormánynak ajánlani. Az ankét a temesvári kereskedelmi és iparkamarát is felkereste és négy kérdést hozott szövegre. Ezt az ügyet Lendvai kamarai főtitkár ismertette a választmány tagjainak fokozódó érdeklődése mellett. A kérdések a következők:

1. Milyen intézkedések volna szükségesek, hogy az ipari cikkek árai a mezőgazdasági termékek árához alkalmazkodjanak.
2. Milyen megoldások szükségesek, hogy a fogyasztási krízis csökkenjen és a közönség vásárló ereje emelkedjék.
3. Milyen intézkedésekkel lehetne a megingott hitelbizalmat visszaállítani és a hitelelet normalizálni.
4. Mi a kamara véleménye a fiksz adóalap bevezetéséről.

Lendvai Jenő főtitkár leszögezi, hogy ez a négy kérdés magában foglalja az egész gazdasági életet. A kamarák szövetségének szándéka mindenképpen dieseretes, mert a szövetség ézi, hogy a mostani súlyos időkben kell valamit tenni. Azonban úgy látja, hogy a sok válság közepette a különböző megoldási javaslatokkal is csak szűkre szabott eredményeket lehet elérni. Mert bármilyen célravezető megoldást is találnánk — folytatja Lendvai — nem szabad elfelejteni, hogy a krízisek valóságos tömegével kell számolnunk. És ebben a tönkeltetésben az egyik válság ellentmond a másinak, az egyik megoldás érdekei beleütköznek a másik érdekébe. A fogyasztási és termelési válság mellé lépett az állami költségvetés krízise is. Bármilyen előterjesztést teszünk a fogyasztási és termelési krízis leküzdésére, ezek a javaslatok élénk elzárkózásba kerülnek az államháztartás és az állami költségvetés érdekeivel. Tekintettel arra, hogy minden krízisen felül elsősorban az állam érdekeit kell biztosítani, éppen ezért türelmeseknek kell lennünk az állam intézkedéseivel szemben. Nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy a sokféle krízis mellett Románia a szerencsés helyzetben van, hogy valutáris krízise nincsen. Természetes az is, hogy az ipar és kereskedelem nem

teheti magáévá a költségvetési krízisből fakadó kivételes adó- és illetékpolitikai intézkedéseket.

Ezeknek a megállapítása után

A három évre szóló adóalap megállapítása most nem időszerű

1. Az ipari cikkek áreszkéntésének érdekében szükséges az elsődrendű nyersanyagra kivetett vámtarifák csökkentése, a középértékek, a fényüzési adónak és a forgalmi adónak reális megállapítása, az államvasutak teherszállítási díj tételeinek redukálása.

2. A fogyasztási krízis kiküszöbölése érdekében konvertálják az adósságokat hosszú lejáratú és kis kamatozású kölcsönökre. Az állam és a vasút családtagjai fizesse ki a magánvállalatokkal szemben álló adósságait, hogy azok ne kényszerüljenek munkásait elbocsátani, hanem a termelést folytathassák. Fizesse az állam pontosan a köztisztviselői fizetéseket és a nyugdíjakat. Építkezési kölcsönökkel támogassák az építkezést, végeztessen az állam közmunkákat, adjon az iparnak és a kereskedelemnek hosszú lejáratú beruházási kölcsönöket.

3. A bizalom és hitelelet normalizálása szempontjából szükséges a gyors peres eljárás, hogy a hitelező a rosszhiszemű adóstól pénzéhez jusson. A Nemzeti Bank vezesse be a clearing-rendszert, adjon a Nemzeti Bank fokozott módon a pénzügyintézeteknek visszszámítási hitelt, hogy azok ne

Lendvai előterjesztette a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének kérdésére adandó választ, amely a következő:

kényszerüljenek az általuk engedélyezett hiteleket felmondani és ezáltal készpénzt a forgalomból kivonni, ami mind a bizalom megrendüléséhez vezet.

4. Ami a fiksz adóalap bevezetését illeti, a kamara úgy látja, hogy ma a gazdasági élet, ipar és kereskedelem a legkritikusabb napokat éli. Ma márról-holnapra esökkennek a jövedelmek és éppen ezért nem látja keresztülvihetőnek a három évre szóló adóalap megállapítását. Kéri, hogy ezt a patenta fiksz rendszert tartsák napirenden és a viszonyok javulásával léptessék életbe.

Lendvai főtitkár tartalmas előadását a választmány megérdemelt tapsban részesítette. A javaslatához Wilhelm János szólott, aki úgy találja, hogy az ipari cikkek árának erőszakos csökkentése az ipari válság fokozódását jelentené. Találjon a kormány módot, hogy a mezőgazdasági termékek árát emelje. Az ipari cikkek árának méltányos leszállításával és a mezőgazdasági árak emelkedésével lesz olyan színvonal, ahol a két ár találkozik.

A választmány nevében Baltescu János dr. elnök közölte, hogy a kamara most ismertetett álláspontját a kamarák országos szövetségéhez terjesztik fel.

Tiltakozás a magántisztviselők szükségadója ellen. A Temesvári Kereskedők Egyesülete átiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarához a magántisztviselői szükségadó tárgyában és abban tiltakozását juttatta kifejezésre. A kamara választmánya a javaslatához hozzájárult és csatlakozott azokhoz a tiltakozásokhoz, amelyeket úgy az ország többi kamarái, mint az Ugir már kifejezésre juttatott. Megállapítják egyben, ennek az adónak az alkalmazása emeli a fogyasztási krízist.

Amszterdami bankár bukaresti látogatása. Tegnap Bukarestbe érkezett Mannheim-i híres amszterdami bankár, az egyik holland bankkonzorcium elnökgazdátja. Mannheimi bukaresti utjának nagy jelentőségét tulajdonítanak annak is inkább, mert ez a csoport érdekeltséget vállal a stabilizációs kölcsön második részletében. Mannheimi ma felkeresi Argetoianu pénzügyminisztert.

Repülőbélyeg. új nyomása. A posta 2, 3, 5, 10, 16 és 20 lei értékben új nyomása repülőbélyegeket hozott forgalomba. Az új bélyegek tetszetős kivitelben élénk színnyomással készültek és a bélyeggyűjtők körében is nagy keletnek örvendenek.

Az árak után fizetendő városi illeték. A kereskedelmi és iparkamara kifogásolta, hogy a város részéről az árak középértéke után kivetett illetéket a város vezetősége a kereskedelmi és iparkamara véleményezése nélkül állapítja meg. A kamara felkéri a város vezetőségét, hogy az 1932. évi városi költségvetés megállapításánál a középérték után kivetendő illeték megállapításánál hallgassa meg a kamara véleményét is.

Új módja lesz az adóbevallásnak. A pénzügyminiszteriumban a jövő évi globális és kereskedelmi jövedelmekből eredő adóbevallás új módját készítik elő. A miniszteriumban a változást azzal indokolják, hogy az 1932-ben eszközözlendő bevallásoknak összhangban kell lenni a mostani parlamenti ülésszak során hozandó pénzügyi törvényekkel.

Fizetéképtelen régi erdélyi cég. Brassóban a K a m m e r és J e k e l i u s nagykereskedés, amely hetvennyolc éve áll fenn, fizetéképtelenséget jelentett. A cég aktívuma 32 millió, passzívuma 12 millió lei és száz százalékos kvótát ajánl hitelezőinek. A cég a rossz fizetési viszonyok következtében immobil lett.

A második részletet már nem fizette. A krajovai E s k e n a z y-bankház hónapok előtt kényszer egyezségebe került, az egyezségi feltételeket a hitelezők ratifikálták és a bank az egyezségi kvóta első részletét folyósította is. Most kellett volna a második részletet folyósítani, azonban a pénzügyintézet képtelen volt ingó és ingatlan vagyontát értékesíteni és ezért a hitelezőknek újabb ajánlatot tett. Ez az újabb ajánlat egy második kényszer egyezséget kíván megoldani és kisebb kvótát akar a bankvezetőség a hitelezőknek adni. A hitelezők még nem döntöttek az ajánlat ügyében.

Házvétel. B r ü c k Rezső tulajdonát képező Bem-utca 10. számú házat 3.400.000 leies vételárban F e i s t h a m m e l Márton és József fűszer-nyagykereskedők megvették.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 645, dollár 167.70, hollandi forint 68.10, dinár 2.99, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 4.975, német márka 40, osztrák schilling 23.80, svájci frank 33, magyar pengő 29.50, belgas (öt belga frank) 24.

Gabonaárak magánárfolyama. Buza 240-245 lei, ujtengeri 170 lei, árpa 250 lei, sörárpa 300 lei, zab 300 lei, burgonya 160 lei, korpá 145 lei és fehérbab 400 lei százkilónként. Az iránnyzat a búzában lanya.

Mozi — Viktoria

A Capitol-mozi új hangosfilmje

Abraham Pál nagyszerű slágeroperettjét is elérte a jó szindarabok közös sorsa: megfilmesítették. A nagyszerű operett mint száz százalékos beszélő film talán még tökéletesebb, mert a fordulatok esemény a tökéletes technikai eszközökkel keresztül vitt filmben a valóság látszatát kelti. A történet hőse egy fiatal huszártiszt, aki a háború kitörése után elbucszik menyasszonyától és az orosz frontra kerül. Fogságba kerül, de hivatalosan úgy értesítik a menyasszonyát, hogy hősi halált halt. Hosszas fogság után megszökik és borzalmas szenvedések után megérkezik Pekingbe. Itt felkeresi az amerikai követséget és a követ segítségét kéri. Pekingi tartózkodása alatt megismerkedik a követ feleségével, akiben menyasszonyát is meri fel. A régi szerelem újból felhangol és végül győzedelmeskedik. A pompás darab férfifőszereplője Ivan Petrovics, partnernője pedig a Reinhardt-színház kitűnő művésznője, Friedel Schuster. A többi szerepeket a nagyszerű magyar filmszínész, Verebes Ernő és Bohnen Mihály, Else Elster, Gretl Theimer, valamint Willy Stettner játsszák.

Putty Lia utolsó órái. P u t t y Lia, a magyar származású világhírű filmszínésznő, — mint jelentettük — Londonban életveszélyesen megbetegedett. A művésznő kis esztendősként nyelt, a bajhoz két oldali tüdőgyulladás is hozzájárult és ezért a színésznő állapota reménytelen. Putty Lia lázas deliriumban fekszik és már csak oxigéninjekciókkal tartják életben.

Mozi mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Viktoria. (Beszélő és éneklő film.)
Forum mozi: Operabál. (Beszélő film.)
Gyárvárosi Apollo mozi: A két arcú ember. (Beszélő film.)

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Állástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Jellegűs hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegűs ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér és Gránátos-utca sarok.

Józsefvárosban: March-trafik, Küttel-tér.

Alkalmazás

Pikkoló

16-17 éves fiú, fizetéssel felvételi. Özv. Horga Pálné, Felsőárok-u. 1. (2840)

Leépített fiatal magántisztviselő kerestetik. Jó megjelenés megkívánatik. Ajánlatokat, eddigi működés megjelölésével a kiadóba „Megbízható munkaerő” jellegre kérünk.

Állást keres

Olcsó házi varrónő

aki egyszerűbb ruhák készítését vállalja, esetleg fehérnemű javítást is, napi 70 leiert házakhoz ajánkozik. Milasevits Józsefné Józsefné III., szőlők, Bulyai-u. 5. (1647)

Varrónő

igen olcsón vállal minden e szakmába vágó munkát. Különösen gyermekruhák, pizsamák, házi ruhák, fehérnemű készítésben gyakorlott. Erzsébetváros. Korona-utca 18-15, jobbra első ajtó. (1790)

Jól főző mindenes

elsejére állást keres. Begabalsor 1. ház mesternél. (2842)

Adás-vétel

Családi ház,

eladó, ugyanott takszi autó eladó. III., Király u. 97. (2841)

Butorok

keményfaházszobák 12.000 leitől, szőnyegszobák 5500 leitől, valamint egyes butorok olcsón

R. WINKLER-nél

kaphatók. Gyárúros, 2. villamos végállomás. Eszéki Építődvar-utca.

Komplett pékműhely berendezés olcsón eladó. Begabalsor 19. ház mesternél. (2839)

India véres napjai

A Déli Hírlap történelmi regénye

Sir John Retcliffe műve alapján írta Berkó Károly

(15. folytatás.)

A három ember azonban idejét látta, hogy otthagyja éjszakai szállítását és tovább menjen. Felkészültek az utra és nemsokára elértek egy folyót, amelyen keresztül kellett gázolniuk. Mikor megérkeztek a folyó partjára a fiatal Piet azonban neki akart vágni a víznek, azonban Tazoe visszatartotta.

— Fiam barátom ne legyen túlmerész. Ebben a vízben alligátorok szoktak tanyázni. Nekünk meg kell róla győződnünk, hogy ezek a félelmetes dögök itt tanyáznak-e a közelben, mert nem tanácsos velük a vízben találkozni.

Tazoe ezzel eltűnt a part sűrű bokrai között és nemsokára egy sivalkodó malacal tért vissza. Tüskés malacot hozott és a tüskék egyikét beleszurta egy hosszú bambuszrudra, amelyet a közelben vágott. A bambuszrudat aztán hozzá erősítette egy parti fához. A szegény malac ott lebegett a folyó fölött és éktelenül sivalkodott. Embereink, akik sziklák mögé bujtak, egyszerre csak észrevették, hogy a folyó vize erősen fodrozódni kezd. Nehány pillanat múlva egy éktelen fej bukkant elő a vízből. A fej után nemsokára az egész alligátor is látható volt. Az alligátor odakapott a tüskés disznó után, azonban Tazoe hirtelen megfogta a fához erősített bambuszrudat és elhuzta azt. Ez a játék többször ismétlődött, miközben a tüskés disznó vesztül sivalkodott, az alligátor pedig bőgött. Azonban tíz perc is eltelt anélkül, hogy másik alligátor mutatkozott volna.

Az alligátor egyedül van most ezen a vidéken, — sugta társainak Tazoe, — most aztán odaadjuk neki a malacot.

Mikor aztán az alligátor újból a malac után kapott, Tazoe nem huzta el előle és az alligátor a szerencsétlen tüskés állatot egyszerre bekapta.

Nemsokára azonban véres lett a folyó vize.

— A tüskék felsebezték az alligátor belsejét. — szolt Tazoe.

Mindig véresebb lett a víz, az alligátor tehetetlenül kapálozott, bömbölt, aztán egyszerre elhallgatott, majd fehér hasával felfelé fordult a folyón és nem mozdult többé.

— Vége van, — mondotta a kaffer főnök, — most minden baj nélkül átmehetünk a vizen.

Belegázoltak a vízbe, amely derékig ért. Minél messzibbre hatoltak a folyó belseje felé, annál mélyebb lett a víz, míg végül elvesztették lábuk alól a talajt. Innen kezdve usztak, egyik kezükkel tempóztak, a másikkal pedig magásra tartották puskájukat, nehogy a víz abban kárt tegyen.

Mikor aztán átértek a másik partra, Tazoe hirtelen megszólalt:

— Itt tegnap este emberek jártak. Nézzétek itt vannak nyomaik. Ketten lóháton voltak, a harmadik pedig gyalog. A két lovas fehér ember volt, amit lovaik patkójá-

nak nyomából lehet látni. A fehér lovakat ugyanis egészen másképpen patkolják, mint a kafferek lovait. A gyalogos ember azonban feltétlenül kaffer volt.

— Vajjon merre mehettek? — kérdezte Pretorius.

— Kelet felé mentek, mint a nyomok mutatják. Minthogy órákkal előttünk haladtak, egészen bátran mehetünk a nyomukban annál is inkább, mert a mi utunk ebben az irányban visz.

Vándoraink több órán keresztül mentek, amikor egy kis erdőbe értek. Amikor az egyik nagyobb tisztásra jutottak, Tazoe ismét megszólalt:

— Itt éjszakáztak azok, akiket követünk.

Ezt Pretorius és Piet is jól látták, mert a fű le volt heverészve és egy helyen látni lehetett, hogy a két ló ott legelt.

Tazoe lehajolt és figyelmesen vizsgálta a nyomokat. Egyszerre fölkiáltott:

— Valóban a két ember fehér, amint azt lábuk nyoma is mutatja. Azonban feltűnő az, hogy az egyiknek a jobb lába sokkal szélesebb, mint a bal lába.

— Valóban? — kérdezte meglepetve Piet.

— Ugy van, — felelt Tazoe.

— Hát akkor megmondom, hogy kiesoda a két fehér ember. Az egyik Rivers kapitány, a másik pedig Delasoffe hadnagy. Rivers kapitány ismertető jele, hogy jobb lába majdnem három ujjnyival szélesebb a balnál. Tehát itt csak az ő lába nyoma lehet.

— Abból, hogy az utóbbi időben Rivers kapitány többször hangoztatta, hogy Delasoffe hadnaggyal álrühában elmegy kémutra a kafferek és a burok közé, hogy személyesen győzdödjék meg róla, mennyire igazak azok a hírek, hogy ott nagy a harci készülődés.

— Fiam barátomnak igaz lehet, — jegyezte meg Tazoe, — mert Macono is jelentette már nekünk, hogy Rivers kémszemlére készül. Sőt most már megállapíthatom azt is, hogy a harmadik a társaságban, a kaffer, aki őket kíséri, nemesak egyszerű vezető, hanem áruló is. Macomo azt is hírül adta nekünk, hogy egy Bingoe nevű kaffer állandóan ott tartózkodik Rivers körül és hogy pénz ellenében elárulja neki a mi készülődéseinket. Vezetőjük tehát senki más nem lehet.

— Nagy merészség ettől a Riverstől, — mondotta Pretorius, — hogy a mi területünkre jön.

— Hát csak jöjjön, — szolt lánzó indulattal Piet, — majd most leszámolok vele, gyerünk azért, hogy mentől előbb magam előtt lássam.

— Csak csendesen fiatal barátom, — csitította Tazoe az ifjút, — olyan igaz, amint hogy én vagyok a gaika törzs főnöke, még ma meg fogja látni Rivers kapitányt.

(Folyt. következik.)

Butorok olcsó kiárusítása

helyszüke miatt Győrifl Testvéreknél, Gyárúros, Rákási ut. 4.

Megvételre kerestetik egy üzembe helyezhető kis golyós csapágyas ventilátor. Granatir festőde. III., Király u. 101. (2846)

Teher autót olcsón megvételre keresek. Mágori Péter kertész, Temesvár, Erzsébetváros, Sági-ut. (2847)

Lakás

Két szobás

utcai lakás 2 konyhával kiadó. III., Snap telep Str Leta 39 sz (2828)

Különféle

Jókarban

levő 350-es „Raleigh” motor kerékpár jutányos áron eladó. IV. ker. Zöldpázsit-utca 21.

Olcsón

utazhatik

Budapestre és vissza,

ha a személyvonatra érvényes igazolványt 60.— leiert, a gyorsvonatra érvényes igazolványt 120.— leiert vált. Az I és II osztályon a közvetlen alacsonyabb osztályra váltott jegy, a III. osztályra pedig a fél II. oszt. jegy érvényes.

November 30-ig

Igazolványok kaphatók a

Déli Hírlap

kiadóhivatalában, mely vidékre is küldi utá vétel, vagy az ár és a portó előzetes beküldése ellenében.

50%

kedvezmény az osztrák szövetségi vonatokon

Semmering, Hainfeld, Gutenstein, Wachau, Mariazell

és a többi világhírű téli sport- és üdülőhelyre. Akárhányszor igénybe vehető ez az utazási kedvezmény kirándulásokra a **Schneebergbahn**on az összes téli sporthelyekre.

Ingyen vizum

mert azt díjmentesen a határon adák meg.

25%

kedvezmény a bécsi autobuszokon és valamennyi hangversenyre

50%

kedvezmény az összes képzőművészeti kiállításokra.

15%

kedvezmény a legelőkelőbb szállodákban és pensiókban

már most febr. 29-ig

Ezen kedvezmények igénybe vehetők azon jegyfüzet ellenében, mely 190 leiert a

Déli Hírlap

kiadóhivatalában kapható.